

A medieval manuscript illumination of a woman, likely a warrior or a saint, standing and facing left. She wears a long, flowing red dress with a white sash at the waist. Her right arm is raised, holding a long wooden staff or spear. Her left arm is bent at the elbow, holding a shield. She is wearing silver armor on her right arm and shoulder. The background is dark and textured. The entire illustration is framed by a gold border.

Pia Piironen

Me Habirut Mahabharata

Marien uskomatton historia

ME HABIRUT Mahabharata

Pia Piironen

*Kultasilla kunnahilla, auvosilla arosilla, sateli sata sanoa,
tuhat ilma tuuvitteli, virret aaltoina ajeli, lausehet vetenä vieri
kansan kirjan kohtaloita, sakkilaisten savottoja, honkasia hoveja
ja meren maitten menoa.*

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-339-621-0

ME HABIRUT

Mahabharata

Pia Piironen

Esipuhe

Aloittaessani keräämään aineistoa tätä kirjaa varten mielessäni oli lähinnä selvittää Mesopotamian finnougrialaisten sumerilaisten mahdollinen kielellinen ja muu sukulaisuussuhde muinaisiin habiruihin, joita yleisesti on pidetty lähinnä irrallisina bandiditeina vailla kansallista identiteettiä, mutta huomasin pian, että yleinen käsitys oli väärä. Sumerilaisten ja heistä muodostuneiden habiruheimojen vaikutus ulottui kaikkialle silloiseen tunnettuun ja ja tuntemattomaankin maailmaan. Aiheesta muodostui lopulta todella laaja, enkä pystynyt kuin raapaisemaan pintaa seurattessani näiden tutkimusmatkailijoiden ja merien kartoittajien kielellisiä ja arkeologisia jälkiä Sumerista Egyptiin, sieltä Intiaan, Arkaimiin, Etelä-Amerikkaan, Baltiaan ja Suomeen sekä vedojen teksteihin. Kaiken kaikkiaan tämä projekti on ollut uskomattoman mielenkiintoinen matka menneisyyteen. Selville saamieni tietojen pohjalta ja niitä yhdistellen löysin Hämeestä ennen tuntemattoman muinaisalueen kuninkaallisine kalmistoineen ja kiviveistoksineen. Kalmistoalueelta löytyi muun muassa kivinen kuningasta esittävä veistos, ilmeisesti hautamuistolahja merovingiajalta. Veistokseen on kaiverretty kirjaimet SMP, jotka viittaavat muinaiseen vanien kuninkaaseen Sumpliin. Jopa alueen peruskallioon on veistetty monta sataa metriä pitkiä, ihmistä esittäviä veistoksia ja alueella on myös massiivinen, arviolta kymmeniä metriä pitkä kilpikonnaveistos. Tämä näkyi selvästi vinovalorasterikuvissa, jotka tosin piti yhdistää, koska ruudut jakautuivat juuri kilpikonnaveistoksen kohdalta. Kuvat näistä veistoksista ovat mukana aihetta käsittelevässä osiossa tässä kirjassa.

Historian ja arkeologian harrastajien piirissä on yleisesti ihmetelty systemaattista muinaisen Suomen historian vähättelyä. Useiden antiikin historioitsijoiden ja maantieteilijöiden mainintoja Suomen alueen muinaisista kuningaskunnista on pidetty asiantuntemattomasti vain saagojen satuiluna. Suomenkielen runsaat arjalaiset ja germaaniset sanat on kuitattu ”lainasanoina”, yksilöimättä koskaan miten, missä, keiden toimesta ja miksi ”lainaaminen” on tapahtunut, saati mihin ja keiden tuomaan kieleen on ”lainattu”. Lainasanoina on myös selitetty arjalaisen ja finnougrikielten yhteinen kantakieli, jonka ovat tuoneet esille useat arvostetut kansainväliset tutkijat, muiden muassa Henry Sweet. Mahabharatan varhaisimmat tekstit osoittavat selvästi varhaisen sanskritin olleen finnougrialaisten kieli, vai pitäisikö ehkä käyttää nimitystä ”finnoarjalainen”.

Intian arjalaisissa vedoissa Śaunakan Caraṇa-vyuha nimeää viisi Rigvedan sakaa (sakhaa): Sakala, Baṣkala, Asvalayana, Sankhayana, ja Māṇḍukāyana. Māntykayana, kuten kaikki muutkin edellämainitut nimet ovat finnougrialaista. Sakaa kutsuttiin indo -

eurooppalaistuneessa norsien kulttuurissa sagaksi. Joidenkin vedoihin perehtyneiden hindujen mukaan osa Rigvedaa tai kenties koko Rigveda kirjoitettiin arktisella alueella. Tämä tarkoittaa sitä, että arjalaisilla olisi ollut siirtokuntia arktisella alueella kuten Suomessa. Ja niin heillä olikin. Suomen muinainen asutus oli finnoarjalaisten luoma. Habirut olivat luoneet keskinäisen, kansainvälisen kaupp- ja metallikulttuuri verkoston, joka ulottui Suomenkin alueelle. He asuttivat muinaisen Suomen vuosisatojen ja –tuhsien saatossa.

Arjalaisen Suomen saunalla ja arjalaisen Intian Saunakalla kiua- kivineen ja Usvaleia-koineen onkin ilmeinen yhteys, jota ei todellakaan voi kuitata tyypillisellä selityksellä ”lainasanoista”, vaan kyseessä oli pikemminkin samataustaisten finnoarjalaisheimolaisten kulttuurinen vuorovaikutus. *Fin* (vin> ven), jonka mukaan muinaisia finneja kutsuttiin, tarkoitti habirunkielellä *laivaa*. Sanan nykyhebrealainen muoto on *sfinah*. *Fin*, *vin* ja *ven* viittaavat merenkulkuun, jota muinaiset finnit harjoittivatkin uutterasti.

Tarkoitukseni ei ollut kirjoittaa kouluhistorian kirjaa, vaan tutkimusmatkailla mielenkiintoisten habirujen hengessä historiaan. Kaikki kirjassa esitetyt asiat pohjaavat kuitenkin tunnustettuihin historiallisiin lähteisiin ja arvostettujen kielitieteilijöiden tutkimuksiin. Sanskritin tekstien selvennykset vahvistavat näkemystä, että kantasuomi ja varhainen sanskrit olivat sama kieli, joka oli kehittynyt sumertaustaisten marien sivilisaatiossa muinaisessa Egyptissä, josta habirut suuntasivat eri puolille maailmaa perustamaan siirtokuntia, kaivoksia ja metallikulttuureja. Jos emme tunne historiaa, meidän on vaikea ymmärtää nykyisyyttäkään. Kielellinen jatkuvuus ei todista geneettistä jatkuvuutta, eikä geneettinen jatkuvuus kielellistä. Suomen osalta geneettinen kompositio muuttui radikaalisti esi-valtiollisella ajalla nälänhätien sekä Ruotsin ja Venäjän sotien seurauksena.

Vedalainen filosofia puolestaan on ollut aina ”läheinen” minulle, koska kehitin nuorena, parin vuoden taideopiskelujen jälkeen holistisen fuusiotaitteen, jonka juuret juonsivat veda- arjaiseen näkemykseen universumin elektromagneettisesta olemuksesta ja rakenteesta. Vedoissa ei tosin puhuta elektromagnetismista, vaan voimasta tai voimista käytetään nimitystä *shu* eli *suu*.

Sisällysluettelo

1. Sumerin ja habirun suomalaisugrilaisuus
2. Sumerilainen Aba- rama ja sakkilaiset Egyptissä
3. Nibirun eli Nippurin ipirut/apirut/ habirut/hapit Amerikoissakin jo kauan ennen Kolumbusta
4. Habirujen mittajanat, pyhät raamit (py ramid) ja Naarajana
5. Vanhan valtakunnan tuho
6. Hyksot eli hakakasvot
7. Osarsef, Yarsi ja Amenmose eli Mooses
8. Mooseslaiset habirut eli apirut Kanaaninmaassa
9. Marien muinainen kauppakaupunki ja apirut
10. Marien sukulaiskansat
11. Vasarakirveskulttuuri oli sumerilaisten proto- indoarjalaisten tuoma
12. Pronssikaudesta rautakauteen, hiidet ja habirut eli apirut
Muinainen Kanta- Hämeen Hiitola ja sen pyhät paikat
13. Karjalan Yoroset, yor, Yajur sekä kaskeaminen
14. Hapirujen merikansat eli meridivisioonat
15. Habirut Kreikassa
16. Ilia eli Elias ja Homeros sekä runonlaulajat
17. Sparta
18. Epran ja Juudan hovit
Jeesuksesta eli Izas Monobazuksesta Merovingeihin ja Temppeliritareihin
Roomalaiskatolisen kirkon valheellisuus ja inkvisitio
19. Somero ja Pellon Pekko
20. Etruskit
21. Etruskitaustaisia henkilöitä Rooman johdossa
22. Etruskit pohjoisessa
23. Eburones eli habirut ja germaanit
24. Skyytit ja sakat rautakaudella
25. Persia ja Kurus Suuri
26. Kurut, Kayaanien dynastia ja Parsua
27. Kurut Intiassa, vedalaisuus, Me habirut- Mahabharata
28. Saunaka
29. Habirujen atomit ja vedalainen kosmisuus
30. Habirujen tantra ja sänkyjooga
31. Kurut ja yezhit eli vesit Kiinassa
32. Naftaliitit eli eftaliitit
33. Alanit
34. Suomen alkuperäisen väestön tuho
35. Sanskrit eli sanakirit
36. Kuppikivien arvoitus ja tiffinagh

1. Sumerin ja habirun suomalaisugrilaisuus

Suomalaisugrilaisia kieliä puhuvia kansoja asui nykyisen Etelä-Venäjän alueella, Mustanmeren ja Kaspianmeren seudulla ammoisina aikoina ennen myyteissä ja legendoisakin mainittua suurta tulvaa. Noin 5500 eaa. Välimeren ja Marmaran meren merenpinnan noustessa aiheutui painetta maankuoreen seismisesti herkällä alueella aiheuttaen maanjäristyksiä ja mahdollisesti jopa tulivuoren purkauksia. Valtava aalto pyyhkäisi Mustan meren seudulle ja tuhosi suomensukuista kieltä puhuvan kansan muinaisen sivilisaation saaden ihmiset pakenemaan. Vesimassat vyöryivät Välimereltä aiheuttaen väestön siirtymisen etelämmäksi, aina Mesopotamian kaksoisvirtojen alueelle asti. Mesopotamian nimi muodostui muinaisten marien kielen sanoista "mesopotam" eli "me joella" tai mahdollisesti "me soudamme". Muun muassa kreikkankielissä *potamia* on alkuaan sumerin kieltä, tarkoittaen nykyäänkin jokea. Englannin *spot* tarkoittaa *maapalaa joen äärellä* ja se juontaa todennäköisesti suomalaisugrilaisesta *sopot-* sanasta. Näin ollen *me sopotam* voi tarkoittaa myös *me joen äärellä*. Mesopotamiahan sijoittui Kaksoisvirranmaalle, Eufratin ja Tigriksen rannoille.

Sumerinkielen suomalaisugrilaisuuden ovat huomanneet monet johtavat ja arvostetut historioitsijat ja kielitieteilijät kuten Jules Oppert, Archibald H. Sayce, Austen Henry Layard, Francis Lenormant, Friedrich Delitzsch ja Henry C. Rawlinson, puhumattakaan suomalaisesta assyriologista Simo Parpolasta. Kaikki, poikkeuksetta kaikki arvostetuimmat assyriologit ovat huomanneet tutkimuksiinsa perustuen sumerin olevan finnougri-lainen kieli. Unkarilaiset finnougri- ja assyriologit ovat puolestaan huomioineet sumerin, muinaisegyptin ja unkarin sukulaisuuden. Unkarin kieliopin on todettu olevan läheisin sumerin kanssa. Assyriologiakin on viimekädessä ainakin osittain finnougri-laisuuden tutkimista, koska esimerkiksi komin finnougri-lainen kieli on *zyrian*-kieltä, johtuen komin esi-isien asumisesta vuosituhansia sitten nykyisen Syyrian alueella. Marit puolestaan asuttivat Mesopotamiaa ja heillä oli myös Mari-niminen kaupunkivaltio nykyisen Syyrian alueella. Komin R1a- esi-isät asuivat Marissa tai Eblassa, joka myös oli marilainen kulttuuriltaan ja kieleltään.

Vaikka habirun eli muinaishebrean (*apiru/ habiru* on "hebrean" alkuperäinen nimi) sanotaan hävinneen täysin aramean muodostuessa jokapäiväiseksi käyttökieleksi Palestiinan habirujen keskuudessa, tämä ei ole totta. Habirua puhuttiin niin Kanaan maassa kuin Urtulussakin. Suuri osa urtulaisista sekä osa Samarian eli Epran hovista muutti Assyrian tuhojen alta muun muassa nykyisen Italian rannikolle muodostaen Etrurian valtakuntansa, Velisnan eli "Veljien liiton", mikä oli suoraa jatkoa Samarian heimoliittovaltiolle. Monet tutkijat ovat havainneet etruskien kielen olevan habirun-kieltä eli muinaishebreaa! Ja etruskinkieli oli finnougri-kieli! Tähän erittäin mielenkiintoiseen aiheeseen palaamme myöhemmin etruskeista kertovassa luvussa.

Jules Oppert totesi, että sumerilaiset eivät olleet "semittejä" (paikallisia kanaanilaisia) kuten akkadilaiset ja babylonilaiset eikä heidän puhumansa kieli ollut "semitäinen", vaan finnougri-laiseen kieliryhmään kuuluva kieli. Oppert näki yhtäläisyyksiä myös un-

karin- ja turkinsukuisten kielten kanssa. Sumerin, kuten habirunkin kieli oli suomenkielen ja unkarin lailla agglutinoiva ja suomen tapaan sumerin kolmannella persoonalla oli vain yksi muoto. Verbitaivutuksessa oli tosin erilliset muodot kolmansille persoonille riippuen siitä, oliko lauseen agentti elollinen vai eloton. Sumerin sanasto on suurelta osin kantauralilaista ja sillä on paljon vastaavuuksia muinaisen Levantin habirun eli muinaissuomea muistuttavan kielen kanssa varsinkin jokapäiväiseen elämään, perheeseen ja laiduntamiseen liittyvän sanastonsa osalta, joten kyse ei ollut eikä ole kansainvälisen kaupan mukana levinneistä lainasanoista.

Habiruja myös asettui runsain joukoin Marin muinaiseen sumerilaiskulttuuriseen kaupunkiin Egyptistä muutettuaan, mikä osaltaan kertoo luottamus-, avunanto- ja sukulaissuussuhteesta. Myöhemmässä luvussa kerrotaan enemmän Marin merkittävästä ja historiallisesta kaupungista Lähi-idässä. Finnougrilaisilla R1a- mareilla todellakin oli Mesopotamian sivilisaationsa ohella myös Marin suurvallaksikin eräässä vaiheessa muodostunut kukoistava kaupunkivaltio. Apirut eli habirut, ”muinaishebrealaiset”, polveutuivat näistä sumerilaisista mareista. Historiallisen kokonaiskuvan muodostamisen kannalta on tärkeää käyttää sitä nimitystä heistä, mitä he itse ja heidän aikalaisensa käyttivät heistä. Aivan samoin Raamatussa mainitut amorilaiset (mr) olivat todellisuudessa ”mari”, ”amorin” ollen korruptoitunut kreikkalainen käännös konsonanteista ”mr”. Hieroglyfeissa ja habirujen kielessä kirjoitettiin vain konsonantit, joten se antoi sijaa tahallisille ja tahattomille väärintulkinnoille. Egyptin teksteissä on tosin mainintoja ”mariannuista” luetteloituna kuuluviksi habirujoukkoihin.

On merkillepantavaa, että suomenkielen sanasto vastaa suurelta osin habirun eli muinaishebrean sanoja. Nykyhebrean puolestaan on kanaanilainen muunnos muinaisesta habirusta, mutta sanoissa, tai vähintäänkin sanojen konsonanteissa on huomattavan usein vastaavuus. Kantasuomea puhuttiin muinaisessa sumermarien Egyptissä, josta apirut eli habirut levisivät Kanaan maahan, Eurooppaan, Intiaan sekä Aasiaan.

Tarkoitus ei ole uuvuttaa lukijaa kielioppiviidakolla, mutta akkadilaiset kirjoittivat kaikki klusiilinsa soinnittomina, esimerkiksi kuneiformissa habirut kuvataan sanalla SA.GAZ eli sakat. Sumerissa sointioppositio kuitenkin varmuudella oli, joten on päätelty, että sumerin merkit BA, DA tai GA voidaan lukea joko pa, ta, ka tai ba, da, ga. Sanat olivat myös yleensä yksitavuisia.

Suomenkielessä on sanoja sekä sumerista että habirusta, esimerkiksi *al* (sumer)-*alhaalla* on habirun *matala*. Muinaisessa Egyptissä puhuttiin 2000- luvulla eaa. kantasuomea eli kantahabirua, joten kielitieteilijä Helmi Poukka oli aivan oikeassa tutkimuksissaan ja päätelmissään kantasuomen olevan muinaisegyptiä. Muinaisegyptiläiset sumertaustaiset R1a- marit toivat varhaisuomalaisen kulttuurin ja suomen kantakielen maahamme. Siihen pohjautuvalla kielellä minäkin tässä kirjoitan. Sumerilainen tulen- ja sepäntaidon jumala oli Enmar, marien vastaava oli puolestaan Inmar. Sekä Enmar, että Inmar jopa kantavat nimissään marin heimon nimeä, mikä sekään ei ole pelkkä yhteensattuma. Inmarista on jopa arveltu juontuneen Kalevalan Seppo eli seppä Ilmarisen nimi.

On outoa, että jotkut suomalaiset ”finnougristit” ovat tyrmänneet emerituprofessori Simo Parpolan 11 vuoden tutkimuksen edes tutustumatta siihen. Esimerkiksi ”finno -

di, ti	tie	tie	muin. habiru <i>tie</i> , nykyh.de-rekh, kviysh	tie, kivi
buru, puru	tehdä reikä	porata, puru	chvr (kvr) kavar	kaivaa
dag, tak	takoa	takoa	nykyhebr. dafaq	takoa
gal, kal	jäähtyä	kalsea, kylmä	nykyhebr. kar	kalsea, karu
gala, kala	laulaa	laulaa, lausua	nykyh. shar, zimer	
gidi, kiti	totella, rukoilla	kiittää	nykyhebr. tziyet, muinoin <i>kit</i> > gideon	kiittää sanskrit ki: t
gud, kut	talo, pesä	kutu, koti, kutoa	nykyhebr. basiys, muin.h. <i>pes</i> > engl. base	pesä
gues, kues	lanka, köysi	köysi	nykyh. chevel, kashar	köysi
gul, kul	tuhota, juosta	kuolla, kulkea	nykyh. gal-am	kuolla, kulkea
gun, kun	maa	kunta	adama, karka	maa, karkaus
hab	paha haju	hapan	mashkeh	mäski
inim	puhe, älykyys	nimi, nimetä	nim, num, nvonut	nimi, numero, nummi, nivot, nivoo
kabta	muotti	kaava, kapea	nykyh. geves, muin. kava(s) (kv)	kaava sanskrit: Bhagavad Gita= Pyhäkaavat Ki:t
kal, kala	kallis	kallis, kala, kallio	muin.habiru kal= kallio, kal -> gallit	kallio
kar	karata	karata, karku	nyk. barach, muin.habiru kara (k-> b)	karata, karku
kisim	käsi	käsi	nyk. kafyat, muin.habiru käsy (s->f)	käsi
kumma	kuuma	kuuma, kumma	nyk. cham, muin. habiru kum	kuuma, kumma vrt. jomman kumma
la	laskea, päästää irti	laskea, laidun		
lil	tuuli	leija, löyly	(k)ley, lei	leija, (sanskrit: leia), leijua
ma	maa	maa	ada-mah	maa
mes	mies	mies	iesh, ees, muin.habiru mies	mies
	laiduntaa	ruoho	raah	ruoho
	pastori, laiduntaja		roeh	ruoho
	pilkkoa		nyk. peleg, muin. habiru pilg (plg-plk)	pilkkoa
	tulipaikka		muin. habiru tanuwr	uuni
	virta, joki		yarei, jor	jor, yor-> jok, joki, Joroinen, Jori, Jari...
	levätä, nukkua	nukkua	me-nukkah (me nukkua, vrt. me-sopotam)	nukkua
	rajattu aika	hetki	muin. habiru yet	heti, hetki
	(puun) lehti	lehti	muin. habiru a-leh	lehti
	rakentaa, panna		muin. habiru panah, nyk. banah	panna esim. tiiltä
	hyvä		muin. tov, tav	tavan, tavallinen, tavoite

	ylittää joki, autiomaa		muin. avar, eber	avartaa, aava, perata
be/pe	puhua		davar	tavata- merkitys tavata joku tai tavata, lukea <i>muinaisegypti: ph</i> <i>sankrit: bhoot (puhoot)</i>
	suoja, talo	peitto	beyt	peitto
	syödä	halkaista	akhal – muinaiset habirut eivät käyttäneet lusikkaa tai haarukkaa syödessään, vaan vain veistä, jolla leikattiin tai halkaistiin.	halkaista, halko, halki
	säkki		saq, engl. sack	säkki
	ahjo		ahh (tulsta reunustavat kivet)	ahjo
	kaivaa		qavar (kavar)	kaivaa
	kuulla, ajatella		muin. habiru azan, ozen - otsa	otsa
	rakkaus	haave	a-hav	haave
	rakas		a-huv	huvi, haave
	ilman	aie	a-yeen	aie
	vala		alah	ala, vala
	korkein päällikkö		a-luph	lupa
	kuppi		kupah	kuppi
	ruoka, lehmä		lehem	lehmä, lehemä
	tuhota		i-bed	pettää, peto
	istua		nyk. yashav, muin. habiru mahd. ystav	istua, ystävä (ä)
bargal	pässi	bar/par parkita	muin. pässi, muin.pässiäinen: saka pässi moder. :chag pesach	pässi muin.egypti: b3= pässi
sen	kaunis	kauno, kajon		muin. egypti: cn, cjn= kaun, kajon
bar	jälkeläinen	pir> pirtti	bar	muin.egypti: prt suomi: pirtti
ušum	kauhu, inho	usu > usuttaa		
kazal	nauraa, iloita	hekottaa	nyk. l'tzachek	muin.egyp.:hcj =hekojaa suomi: hekottaa
si-sa	menestys	sisu	muin. tav-, nyk. tova	tavan

Edellämainitut esimerkit kertovat selkeästi sumerin ja habirunkielten finnougri-laisuudesta. Jopa perisuomalainen ”sisu” kuului myös sumeriin muodossa ”sisa”. Sumerin sanat ovat siirtyneet habiruun erityisesti jokapäiväiseen elämään ja paimentamiseen liittyvissä sanoissa ja ne vastaavat konsonanteiltaan lähes poikkeuksetta suomenkielen vastaavia sanoja. On syytä olettaa, että myös ääntäminen vastasi suomenkielen äänneäsuu. Habirun *lehem*, *lehmä* (ruoka) esimerkiksi sanotaan pohjoiskarjalan murteessa vieläkin *lehemä*. Nykyiset juutalaiset perustelevat nykyhebrean sukulaisuutta arabin kanssa muun muassa siksi, koska sana ”salaam” (shalom) on myös arabiankielessä. Nykyisen hebrean lauseoppi on erilainen muinaiseen habiruun verrattuna, mikä oli vahvasti agglutinoiva kieli, kuten kaikki finnougrikieliset. Nykyiset kurkkuäänteet

olivat vieraita habirunkielelle. Nykyhebrean on muunneltu, kanaanilainen versio muinaisesta habirunkielestä. Nykyiset hebrean puhujat ovat omaksuneet habirun viimevuosisadan alussa ja muuntaneet sen aiemmin puhumansa turkkilaisen jiddishin pohjalta kanaanilaiseen äänneasuun. Kielenvaihto ei tietenkään muuttanut heidän geenejään miksiäkään.

Nikkudin eli vokalisaation kehittäjinä pidetään 700-luvun juutalaisia oppineita, masoreetteja. Nikkudia pidetään autenttisenä ja sitä se todennäköisesti onkin. Nikkudit ovat täysin finnougrialaisia. Itseasiassa nikkudien perusteella arvioiden muinaiset habirut puhuivat suomea tai suomen murretta.

Hebrean nikkudit eli vokalisointimerkit ovat *bet*-kirjaimen kanssa esitettyinä seuraavat:

𐤀 *pataḥ*, vaakaviiva kirjaimen alla (hyvin lyhyt a)

Toim. huom. pata oli sumerinkieltä tarkoittaen pataa. Siinä ääntyi lyhyt a. Sana kuului habiruunkin eli sumer> muinaisegypti> habiru (> muinaisegypti> suomi) sumer> habiru> , welsh, englanti jne.

𐤁 *qamats (qamets)*, pieni alaspäin osoittava "tikari" kirjaimen alla (asemasta riippuen joko pitkä a tai lyhyt o)

Toim. huom. kama lausutaan myös lyhyenä o: na, mikä on ollut mahdollisesti komien heimon nimen taustalla. Kom/etr. kum/ kym> gymri/sanskrit kama, kama sutra= kama suut eli mieshenget, suomalaisugrialaisten Kama-joki, Kymijoki jne. viittaavat mies-sanaan.

𐤂 *segol (se kol)*, kolme pistettä kärjellään seisovaksi kolmioksi asetettuna kirjaimen alla (avoin, ä-mäinen e)

Toim. huom. gol eli kol tarkoitti numeroa kolme tai kolmiota, kuten kolme pistettä osoittaa. Vrt. nykysuomen kol> kolme, kolmio.

𐤃 *tsere*, kaksi pistettä vaakasuunnassa kirjaimen alla (e)

Toim. huom. Sumerin kansa oli mareja, joita kutsuttiin nykyisen Venäjän alueella myös tseremisseiksi. Tsere juontuu vaihtoehtoisesti. tereshien merikansasta. Suomalaisugrialaisten yhteys sumerin ja habirunkieleen on kuitenkin ilmeinen. Kom, tsere jne.

𐤄 *hiriq (hireq)*, piste kirjaimen alla (i)

Toim. huom. hiriq- > hiiri. Viron, vepsän, suomen ja liivin kielissä sana hiir, hiiri, ir tarkoittaa hiirtä. Sana hiiri oli myös habirunkieltä, tarkoittaen todennäköisesti hiirtä, jota symbolisoi yksittäinen pieni piste, kuin hiiri.

𐤅 *ḥolam (ḥolem)*, piste kirjaimen päällä (o)

Toim. huom. sanasta on muodostunut hole eli reikä englanninkieleen. O onkin ikäänkuin reikä. Suomenkieli ola- > olla > nolla.

𐤆 *qubuts (qibbuts)*, kolme alamäkeen laskeutuvaa pistettä kirjaimen alla (lyhyt u)

Toim. huom. kupu on niin ikään suomenkielinen sana. Kupu- sanassa ääntyy lyhyt u. Kupu-sana oli siis jo muinaisten sumerilaisten ja habirujen sanastossa.

𐎧 *šuruq (šureq)*, käytetään vain vav (yleensä konsonantti v)-kirjaimen kanssa; yksinäinen piste, joka sijoitetaan vav-kirjaimen keskikohtalle sen vasemmalle puolelle. *Toim. huom. suru kuului habirun sanastoon. Nykyhebreassa suru on tzaar, mikä on muunnos surusta. Nykyhebrean vokaalit on muunnettu.*

𐎧 *šva*, kaksi päällekkäistä pistettä, jotka merkitsevät hyvin lyhyttä (tai ääntymättä jäävää) e:tä. Šva-vokaalin pisteet voidaan liittää muidenkin vokaalimerkkien oikealle puolelle ilmaisemaan, että asianomainen vokaali ääntyy hyvin lyhyenä.

Kaikilla nikkudeilla on yhteys suomalaisugrilaisiin kieliin ja kulttuureihin, mikä on luonnollista, koska habiru oli suomalaisugrilainen kieli.

Sumerilaisten legenda *Gilgamesh* kertoo suuresta tulvasta ja se periytyi sumerilaisista muodostuneen habirujen eli sakaz-kansan perimätietoon ja uskonnollisiin kirjoituksiin myyttinä Nooasta. Alkuperäisen tarinan mukaan Gilgamesh, suuri sumerilaisten kuningas matkusti takaisin entisille asuinsijoilleen (Kaukasukselle) katsomaan, miten sinne jääneen kuningas Surupakin oli käynyt tulvan kourissa. Gilgamesh oli todellinen henkilö, Urukin kuningas, joka tosin eli vuosien vuosien 2800 ja 2600 eaa. välillä, suurta tulvaa huomattavasti myöhemmin. Sumerilaisen kuningasluettelon mukaan Gilgamesh oli Urukin ensimmäisen dynastian viides hallitsija. Hän teki kuitenkin suuren vaikutuksen aikalaisiinsa ja kuolemansa jälkeen häntä palvottiin jumalana. Gilgameshista kerrottiin useita tarinoita, jotka esiintyivät alun perin suullisessa muodossa. Varhaisimmat tarinat kerrottiin sumerinkielellä ja ne vastaavat todennäköisesti aidointa kuvausta Gilgameshin vaiheista. Assyrian kuningas Assurbanipal (668- 627 eaa.) hankki alkuperäisellä sumerinkielellä kirjoitetuja tarinoita ja kopioitutti niistä kirjoituksia, joita ei voinut tuoda omaan kirjastoonsa. Gilgamesh-epoksen standardiversio puolestaan on luultavasti keskibabylonialaiselta kaudelta, noin vuodelta 1250 eaa. Eepoksessa tarinan kertojana on vedenpaisumuksesta selvinnyt Utnapishtim (Utunapistin), jota Raamatussa vastaa Nooa.

Sumerilaiset rakensivat pyramidimaisia, vuoria imitoivia ziggurat-temppeleitä. Vuorilla olivat sijainneet marien pyhät paikat ennen suurta tulvaa. Pyramidien jäänteitä on löydetty Kiinassa ja Japanissakin minne mari- habirujen vaikutus ulottui. Temppeleitä kutsuttiin nimellä Si- Kur (si = sielu, kur= vuori) eli Vuorisielu. Sana *pyramidi* muodostui sanoista *py ramid* eli pyhät raamit tai pii- raamit. Sumerilaisten zigguratit olivat pyhiä raameja ja perinne levisi muinaiseen Egyptiin mesopotamialaisen Urin pappishallitsijaluokan jäsenten perustettua sinne dynastiensa. Tästä urilaisesta dynastiasta polveutui muun muassa muinaiset suomalaiset, Intian arjalaiset ja kuuluisat Raamatun muinaiset hapirut. Egyptin ensimmäisen pyramidin rakennuttaja oli yleisnero Imhotep, jonka alkuperäinen, muinaisegyptiläinen nimi oli *Jo-jom-hapit* ja joka on yleisesti yhdistetty Raamatun Joosefiin heidän samanlaisten elämänkohtaloidensa vuoksi. Jo-jom-hapit:n suunnittelema pyramidi rakennettiin Sakkaraan, joka oli todellisuudessa "Sakara". Sana "sakara" toistui useissa mari-habirusiirtokuntien paikkojen nimissä, myös muinaisessa Suomessa. Pyramidi oli sumerilaistyylinen porrasmainen ziggurat-

rakennus ja sen rakennustyyliin oli myös muita yhtymäkohtia sumerilaisten urilaisten rakennustaiteeseen. Palaamme Joosefiin myöhemmin luvussa "Sakkilaiset Egyptissä".

Tulvan lisäksi myös muita sumerilaisten myyttejä siirtyi Raamatun eepokseen. Eevan luominen vastaa Enki- myyttiä, missä Ninhursang lausuu Enkille: "Veljeni, mikä sinun on? Enki vastaa: "Kylkiluutani särkee!" Johon Ninhursang vastasi: "Olen saanut aikaan, että Nin-ti syntyy sinulle." *Henki* on todennäköisesti juonnos sumerilaisten Enki-nimestä. Mielenkiintoista on myös, että sumerilaiset pitivät itseään "jumalan valittuina". Sama käsitys oli Raamatun muinaisilla, sumerilaisista polveutuneilla habiruilla. Heillä oli Jumala *Yah* eli *Yuh*, joka oli valinnut heidät "omaksi kansakseen". "Valittuna olo" toi tiettyjä haasteita polyteististen ja ihmishäviöitä Moolokille harjoittavien kanaanilaisten ympäröimänä ja Raamatun mukaan oli syy Jahwen vihalle kansaansa kohtaan.

Raamatun "Eedenin puutarha" oli alunperin sumerilaisissa legendoissa mainittu Tilmun vuorella sijaitseva paikka. Tilmu muodostuu sanoista *til*= elämä, pitää hengissä ja *mu*= kasvaa, siemen (> suom. muuntaa). Tilmu on mahdollisesti ollut Kaukasuksen vuoriston tai yksittäisen vuoren nimi pre-sumerilaisten kulttuurissa ennen tulvaa. Sumerilaisten teksteissä Tilmun sanotaan sijaitsevan "kaukana", mistä mahdollisesti juontuu nimi "Kaukasus". Sumerilaisten pyhät paikat ja hovit sijaitsivat vuorilla ja kukkuloilla kuten myöhemmin sumerilaisista polveutuneiden habirujenkin, jo helpomman puolustettavuuden vuoksi. Vuoret symbolisoivat myös pyhää maailmanpylvästä, joka kohottautui maailman keskipisteestä, pohjoisnavalta kohti taivaanlakea. Tilmun vuoren puutarhassa kerrotaan sijainneen ihmiskunnan alkusiemenen. Myöhemmän ajan kirjoitetun historian, sivistyksen ja maailmanuskontojen alun voidaan katsoa olleen Tilmussa eli sumerilaisten tiedoissa, silmuissa, puutarhoissa, matematiikassa, astronomiassa ja kirjoitetussa kielessä. Maailmanhistoria alkoi sumerilaisista R1a- mareista ja protoeurooppalaisista sumerilaisista mari-naisista, joiden panos ihmiskunnan kehitykseen on ollut ainutlaatuinen.

Tilmun puutarhaa kuvailtiin myöhemmin arjalaisten (mari- habirujen) persialaisissa kirjoituksissa nimellä *apiri-Daeza* eli "Apirujen datsat". Nykyäänkin venäläiset nimitävät kesämökkejään ja vapaa-ajan asuntojaan datsoiksi. Apirujen nimitys juontuu Sumerian Nibiru-nimisestä kaupungista. Apiruista käytettiin siis myös nimitystä habiru, hapiru tai ibiru. Suomeen siirtokuntia perustaneita habiru- mareja, muinaisia suomalaisia kutsuttiin kotoisasti piruiksi. Lukuisat Pirunkalliot ja muut pirunpaikat juontavat habirujen eli apirujen vaikutuksesta kyseisillä alueilla ja muinaisessa Suomessa yli – päänsä. Pirut olivat R1a- marihabiruja, muinaisia suomalaisia. Piru oli kansalliseen identiteettiin viittaava sana.

Suomensukuisten sumerilaisten asetuttua Mesopotamiaan he säilyttivät yhteydet Mustan meren alueiden sukulaishelmiin, perustivat siirtokuntia ja kauppapaikkoja niin etelään, Aasiaan kuin Kaukasuksellekin. Arata, joka sijaitsi Kaukasuksen ja Kaspian meren välissä, oli yksi Sumerian kaupungeista tai vasallikuningaskunnista. Myöhemmin sitä kutsuttiin Urartuksi.

Sumerilaiset olivat tuoneet aiemman kulttuurinsa Mesopotamiaan paetessaan tulvaa ja/ tai muun syyn, esimerkiksi väestöpaineen vuoksi. He toivat karjansa, tietonsa, auransa ja muut innovaationsa, joiden pohjalta muodostui tunnetun maailman ensimmäinen

mäinen sivilisaatio ja korkeakulttuuri. He keksivät pyörän ja kyntöauran ainakin 5500 vuotta sitten, mutta mahdollisesti heillä oli kirjoitustaito jo aiemmassa sivilisaatiossaan. Sumerilaisten kirjoitus muistuttaa paljon vanhan eurooppalaisen Vinca-kulttuurin (6000- 3500 eaa.) kirjoitusmerkkejä. Onkin mahdollista, että sumerilaiset olivat ennen tulvaa Vinca-kulttuurin edustajia tai heillä oli läheiset kytkökset vincoihin. Vanhimmat löydetty Vinca- kirjoitukset ovat jo ajalta 5500 eaa.

Transsylvaniasta löydetty esineet, joissa on varhaista kirjoitusta, ajalta 4500 eaa. Niiden kirjoitus on varhais- ta mesopotamiaista kuvakirjoitusta.

Amerikkalainen professori Hud ajoitti Vinca- esineet ajalle 4500 eaa., jolloin Mesopota- miassa ei tiettävästi vielä ollut kirjoitustaitoa. Varhaisimmat mesopotamialaiset kirjoitukset, joita on löydetty ovat ajalta 3500 eaa. Transsylvanian esineet on tehty paikallisista materiaaleista, joten niitä ei ole tuotu Mesopotamiasta, vaan ihmiset veivät kirjoitustaidon mukanaan Mesopotamiaan.

Sumerilaiset itse kutsuivat maataan nimellä *Kengi* eli 'sivistyneiden herrojen maa', mistä juontuvat sanat *kengät* ja *kengittää*. Sana *emegir* muistuttaa merja- heimon nimeä *megrija* (suom. *mekri*) tai *megyer* eli *magyaarit*. *Gir-* tavusta muodostuivat *kirja*, *kirjoittaa*. Habiruilla oli muun muassa Kirjat Arpa- niminen kaupunki, mikä tar- koitti neliluvun (4, 44 km) eli 25 ° mukaan rakennettua paikkaa tai kaupunkia. *Arpa* tarkoitti numeroa *neljä*. Kirjat Arpa oli Hebronin aiempi nimi ja Raamatun mukaan sen asuttivat jättiläisen jälkeläiset. Juudan nimi oli alkuperäiskielellä Jätti, juudanheimo- laisia kutsuttiin jäteiksi Suomessa ja juuteiksi tai joteiksi muualla Skandinaviassa. Jätti- läisen jälkeläinen tarkoitti siis Juudan jälkeläistä. Juudan jälkeläiset saivatkin kaupungin perintöosakseen ja muuttivat sen nimen HBRN eli Habirun: ksi, mikä on käännetty ny- kyään "Hebron". Alkuperäinen nimi oli kuitenkin *Hapirun* tai *Habirun*. Aabrahamin kerrotaan haudanneen Saaran Hapiruniin ja sinne on haudattu perimä -tiedon mukaan myös lisäki ja Rebekka kuten Jaakob ja Leakin. Kaupungin *Kirjat Arpa-* nimen historias- ta ja etymologiasta on esitetty erilaisia arvioita, mutta tosiaankin se sai nimensä astelu- kua edustavan 4- janamitan mukaan. *Kirjat* on suomalaisugrilainen *kir-* *gir*, josta ovat suomen sanat *kirjoittaa* ja *kirjat*. Habirujen maanmittauksesta ja mui -naisista janami- toista kerrotaan enemmän luvussa *Habirujen mittajana, pyhät raamit (py ramid) ja Naarajana*.

Sumer- nimitys muodostui sanasta *shum*, mikä tarkoitti maata. *Sum-* *som-* *suom* ovatkin samasta juuresta> Shomron> Somero, samoin Samaria. *Shem* on puolestaan shum-muunnos, jonka kanaanilaiset "seemiläiset" omivat. Sumerilaiset kutsuivat kiel- tään nimellä *emegir* ja kansaansa nimellä *saggiga*. Saggiga muistuttaa suomenkielistä sanaa *sakki*. Saka ja saaga ovat myös johdoksia sakkiga- sanasta. Aabraham (Aba- rama), joka oli Sumerian Urista kotoisin, antoi pojalleen lisäkille sumerilaisen "sakki"- nimen, josta myöhemmin saksonit, sakat, skyytit, kasakat ja muut habirujen sakki- ihmiset juonsivat kansansa nimityksen. Sumerilaisissa teksteissä viitataan Egyptistä palanneisiin habiruihin sanalla "SA.GAZ", sakkigan mukaan, viitaten habirujen sume- rilaiseen taustaan.

Artikkelissaan "Enkin päänsärystä fonologiaan" Miguel Civic osoitti, että myöhäissume- rialainen sana *uku* (*ugu*), "päälaki" tarkoitti samaa kuin aiempi muoto *aku*. Ukusta ja akusta ovat muistona nykyiset *ukko*, *akka*, *akkuna*, *aukko* ja *akku*. Uku tarkoitti myös

aivoja. Nykyäänkin sanotaan, että täytyy "ladata akku" kun halutaan toipua stressistä tai vain muuten levätä.

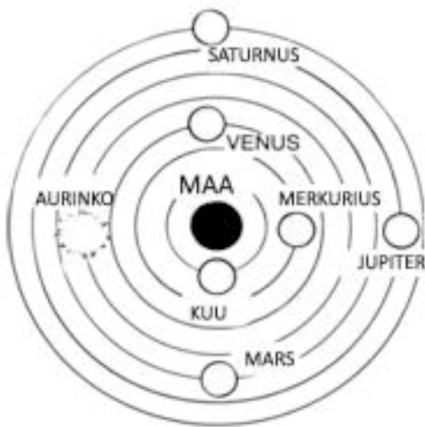
Sumerilaiset, nuo muinaiset innovaattorit rakensivat varhain merikelpoisia aluksia, joissa käytettiin bitumieristettä. Merikelpoisten alustensa avulla he pystyivät laajentamaan kauppaansa, perustamaan kaukaisia siirtokuntia ja harjoittamaan kaivostointia. Sumerilaiset ostivat pronssia, mutta käyttivät kultaa jo aiemmin, jos Asuran teksteihin on luottamista. Niiden mukaan erityisesti keisarileikkauksia varten tarvittiin kultaisia kirurginveitsiä.

Sumerilaisilla oli myös kehittynyt astronomia. Heillä oli todennäköisesti käytössään kaukoputkia, koska arkeologisissa kaivauksissa on löytynyt hiottuja linsejä. Sir David Brewster, Britannian tieteenedistämisseuran jäsen ja optiikan asiantuntija esitteli 1800-luvulla eräässä tilaisuudessa optista linssiä, joka oli löydetty Niinivestä. Sumerilaiset todennäköisesti myös kirjasiivat ylös tietojansa planeetoista, mutta tauluja ei ole säilynyt meidän päiviimme tai niitä ei ole löydetty. Kansan perimätiedossa alunperin tosiasiana kerrottu astronominen tieto vääntyi vuosisatojen aikana legendoiksi ja jumaltaruuksi. Mars-jumalalla muun muassa oli kaksi hevosta, Pelko ja Kauhu. Alunperin kuvaus tarkoitti Mars-planeettaa, jolla oli kaksi kuuta. Jonathan Swift totesi vuonna 1726 mielikuvituksellisessa matkakirjassaan *Gulliverin retket*, että Marsilla oli kaksi kuuta mainiten myös niiden oikeat mittasuhteet ja etäisyydet planeetasta - yli 150 vuotta ennen kuin ne "virallisesti" löydettiin. Muinaiset tarinat Marsista ja kahdesta hevosesta, puhumattakaan muiden "jumalien hevosista" eli planeettojen kuista vastaavat havaintoja, joita ei voinut nähdä paljain silmin, vaan siihen tarvittiin teleskooppeja.

Tiedot sumerilaisten astronomiasta ovat epäsuoria, kirjattuina babylonialaisten tauluihin ja katalogeihin noin 1200 eaa. Babylonian tauluissa monella taivaankappaleella oli sumerialainen nimi. Länsimaisen astronomian juuret ovatkin Mesopotamiassa, josta tieto kulkeutui Egyptiin, Babyloniaan, Persiaan sekä Kreikkaan. Sumerilaiset jakoivat taivaan kahteentoista konstellaatioon. He jakoivat myös vuoden kahteentoista osaan kuun vaiheiden perusteella. Tämän kalenterinsa he veivät muinaiseen Kiinaankin, jossa se otettiin käyttöön sumerilaistaustaisten dynastioiden toimesta. Päivä jaettiin kahteentoista tuntiin - kuuteen päivätuntiin, joista kukin oli päivän kuudesosan pituinen ja kuuteen yötuntiin, joista kukin oli kuudesosan yön pituudesta.

Myöhemmin sumerilaisista polveutuneet mari- habirut jatkoivat esi-isänsä perinnettä käyttämällä mesopotamialaista kalenteria, missä habirujen pääsiäinen vastasi vuoden päätöstä, Sumerian uuttavuotta mikä oli myös habirujen uuden vuoden alku. Vuodenvaihdetta kutsuttiin nimellä *saka püssi* jolloin uhrattiin Jahvelle püssi. *Saka* on nykykielessä jäänyt pois, mutta muinoin se tarkoitti sumerilaisen sakin kiitosuhria, püssin uhraamista vuoden päätteeksi. Sana *pääsiäinen* juontuu *püssistä* myös englanninkieleen *pass* (lausutaan *päss*) over. Nykyhebraalaiset kirjoittavat muinaisen mari- habirusanan *saka püss* muodossa *chag pesach*. Mari- habirujen muinaisegyptin kielellä *püssi* kirjoitettiin *b3*, mutta lausuttiin tietysti vokaalien kanssa normaalisti *püssi*. Habirujen sapatti alkoi sumerialaiseen tapaan auringonlaskun aikaan. Veda teksteissä mainitaan myös patti eli *se-patti*. Suomessa muun muassa muinaisen Pattijoen nimi viittaa se-patti-sanaan. Pattijoen Jätinkirkko oli muinainen temppeli ja mahdollisesti merkkihenkilöiden kalmisto.

Niin sumerilaisilla kuin sumerilaisista polveutuvilla habiruillakin oli maakeskeinen näkemys taivaankappaleiden kiertäessä omilla radoillaan aurinko mukaanluettuna. Habirut kirjasiivat sumerilaisten astronomien havainnot ja näkemykset Raamattuun. Kreikkalaiset antiikin filosofit, jotka puolestaan polveutuivat sumerilaistaustaisten habirujen siirtokuntalaisista, jatkoivat esi-isiensä työtä tieteellisen maailmankuvan edistämisen ja matematiikan kehittämisen saralla. Pythagoras vietti vuosia Egyptissä opiskellen matematiikkaa ja astronomiaa. Hippokrates niinkään opiskeli Egyptissä Imhotepin eli Jojomhapit: n kirjastossa kirurgiaa ja yrttien parantavia vaikutuksia. Myös Ptolemaioksen kosmologinen, geosentrinen maailmankuva pohjasi sumerilais- egyptiläisten astronomien havaintoihin ja maailmankuvaan.

Kuvassa vasemmalla on Ptolemaioksen sumerilais-egyptiläiseen habirutraditioon pohjaava esitys maailmankaikkeudesta. Se vastaa atomia, jolla on seitsemän elektronia.

Maankuori ei nykyisten mittausten mukaan kaarru kuten sen pitäisi tehdä siinä tapauksessa, että maa olisi pallo. Myös meret ovat vaakatasossa.

Aurinkokeskeinen kulttinäkemys tuli yleiseksi vasta 1600-luvulla jesuiittojen vallatessa osittain roomalaiskatolisen kirkon ja luodessa yhteydet astronomeihin, jotka useassa tapauksessa olivat myös jesuiittoja itse tai jesuiittakoulutuksen saaneita

Brahea lukuunottamatta. Kepler todennäköisesti murhasikin Brahen, joka edusti maakeskeistä näkemystä ja varasti sekä salasi osan Brahen muistiinpanoista.

Brahen mallissa Venus, Mars ja Merkurius kiersivät aurinkoa, muut planeetat kiersivät maata aurinko mukaankukien. Tanskalaiset tutkijat avasivat Brahen haudan ja ottivat tämän jäänteistä näytteitä, mitkä osoittivat Brahen kuolleen elohopeamyrkytykseen. Brahen päiväkirjamerkintöjen pohjalta oli pääteltävissä, että ainoa, joka Brahen pystyi myrkyttämään oli Kepler, joka oli fanaattinen kopernikaanisen jesuiitta-näkemyksen edustaja.

Sumerilaisilla oli tehokas keinokastelujärjestelmä vinttikaivoineen, mikä mahdollisti kaupunkiasutuksen ja väestönkasvun. Keinokastelu tosin pilasi aikaa myöten maan viljelykelvottomaksi, koska sen suolapitoisuus nousi liikaa ja johti osaltaan väestön laajamittaiseen muuttoon nuorakeraamisella kaudella. Viljelyssä käytettiin ohraa, koska se sietä paremmin maan suolaisuutta kuin vehnä. Ohrasta tehtiin myös sumerilaisten kuninkaiden sahti, jonka resepti kulki kaukaiseen Suomeen asti nuorakeraamisella kaudella. Edesmennyt olutiasiantuntija Michael Jacksonkin mainitsi sahdin muisuttavan perinteistä sumerilaista kuninkaiden olutta, jopa niiden valmistusmenetelmien olevan samanlaisia.

Matematiikassa sumerimarit kehittivät seksagesimaalisen lukujärjestelmän. Se oli pohjana habirujen myöhemmälle 360—järjestelmän astelukuihin ja metrimittaan perustuvalla maanmittaukselle, minkä mukaan he rakensivat pyhiä paikkoja, kyliä ja asutuksia. Tästä systeemistä käytettiin sittemmin nimitystä *legua*, jota hyödynsivät roomalaisetkin legiooneineen.

Sumerilaiset jakoivat vuoden 12 kuukauteen. 12: s kuukausi oli talvi, josta muun muassa muodostui englanninkieleen numeroa 12 tarkoittava sana *twelve* eli siis talvi.

Kahdestoista kuukausi oli "talvikuukausi". Numero 11 (eli marraskuu) oli vielä "elävän", josta muodostui "eleven".

Rigveda on vanhimpia vedoja. Rigvedan Dirghatama Rishi on eräs arvostetuimmista vedakirjoittajista. Hänen kirjoittamansa Rigvedan 1. kirjan 164:n luvun 48: s jae kuvaillee sumerilaista 360- asteista ympyrää. Sanskritin kielellä kaksitoista kirjoitettiin oletettavasti *dvatasa*. *Tasa* on vieläkin suomenkielessäkin käytössä oleva sana. Seksagesimaalisen järjestelmän pääluku 60 oli sanskritiksi *täsmin*. Se oli järjestelmän pääluku, täsmällisin luku eli siis *täsmin*. Tva ei lausuttu tva, vaan tava. Rigveda on vanhempi kuin Hari Vamsa, jossa *kaksi* kirjoitettiin *kaks*. Muinaisegyptissä, habirussa ja sanskritissa ei kirjoitettu vokaaleja tai ne kirjoitettiin vain osittain. Emme siis voi ajatella, että kirjoitettu kieli olisi lausuttu samalla tavalla. Seuraavasta tekstistä käy ilmi sanskritin essiivi, joka vastaa täysin suomen essiiviä –na,-nä esimerkiksi *sastir-na (rastina)*, *terisata-na* ja *terini-nä (nyk. terinä)*. *Indoeurooppalaisissa kielissä teri> tre, tri*. *Monet indoeurooppalaiset sanat näyttävät aivan kuin muodostuneen kirjoitetun kielen perusteella, jossa vokaaleja ei kirjoitettu, mutta alunperin ne lausuttiin. Esim. Sakantie> Scandia*

Rigveda, Dirghatama Rishi, 1- 164- 48:

Muinaishabiru- sanskrit	Selvennys ja osittainen suomennos	Sanasto
<p>dvadaśa pradhāyaś cakrām ekam trīṇi nabhyāni ka u tāt ciketa tāsmin sākām · trīśatā nā śaṅkavo arpitāḥ ṣaṣṭīr nā calācalāśaḥ</p> <p>-----</p> <p>Englantilaisen tutkijan käännös:</p> <p>Twelve spokes, one wheel, navels three. Who can comprehend this? On it are placed together three hundred and sixty like pegs. They shake not in the least. — <i>Dirghatamas, Rigveda</i> 1.164.48</p>	<p>Tavatasa purat ajat, sakaran ekan terininä pyhiääni kuka takkui ketä täsmin sākän, terisatana sankava nelirastina kala kalasa</p> <p>-----</p> <p>Kaksitoista purien aikaa, sakaran yhden sakaran (ja/tai ympyrän). Terinä pyhiääni kuka takkui ketä</p> <p>360 sākää sankavana nelirastina kala kalasa</p> <p>-----</p> <p>Jo sumerilaiset jakoivat päivän 12 tuntiin (tavatasa purat ajat)</p>	<p>Sanasto</p> <p>dva (tava) =kaksi, tasa= toista ekam= yksi, eka cakra= sakara, muin. ympyrä? <i>sakara –paikannimet</i> <i>toistuvat kaikissa muinaisissa</i> <i>mari-habiru- yhteisöissä</i> dvatasa= kaksitoista tri= teri> kolme ka u= kuka täsmin= kuusikymmentä, seksimaalin "täsmin" luku, sata= sata sankavo= sankava täsmin terisata= 360 arpi-arpa= neli, neljä sastir na= rastina cala= 60 arkkiminuuttia? cala= kala, kallis? calasah= kalasa, kallis</p>

Suomalaisittain on mielenkiintoista, että Intian arjalaisten habirujen sukutaulujen mukaan Dirghatama kuului Jat (yat)-klaaniin eli hän siis oli niin sanottu jätti. Jätithän rakensivat Suomessa muun muassa Jatulintarhat ja myöhemmin viikinkiaikoina juutena matkasivat meriä muiden habirujen lailla. Dirghataman jälkeläisiä ovat vedojen mukaan ainakin Ora-, Aura-, Ore- ja Oda- klaanit. Suurikokoiset jätit, jätit eli juutit kuuluivat Juudan heimoon. Jätti oli yksi muinaista Suomea asuttaneiden mari-habiru-heimojen nimi, josta muodostui synonyymi isolle koolle jättien ollessa suurikokoisia. Jätit,

Me Habirut Mahabharata on mielenkiintoinen matka menneisyyteen, vanien, jättien, jäämien ja muiden habiruheimojen vaiheisiin niin arjalaisessa Intiassa kuin muinaisessa Suomessakin.

Menneen maailman mahtiheimolaiset vanit kirjoittivat vedakokoelman "Hari Vamsa" eli "Hari Vans". Samaiset vanit perustivat Suomeenkin monia asutuksia, jotka he tietysti nimesivät kuulun heimonsa mukaan esimerkiksi Vanjärveksi, Vanaiksi ja Vanajaksi. Välimeren seudulla vanit tunnettiin mystisenä danai- nimisenä merikansana. Johtuen vanien ja muiden arjalaisten heimojen finnougrilaisuudesta, varhaiset vedatekstit todellakin avautuvat hämmästyttävällä tavalla kotoisan suomenkielen avulla, mikä osoittaa muiden muassa arvostetun englantilaisen foneetikon Henry Sweetin olleen oikeassa siinä, että arjalaisilla ja finnougrilaisilla kielillä on sama kantakieli.

Kirjassa perehdytään myös sumermarien Mesopotamian kulttuuriin ja heidän merkittävään rooliinsa muinaisen Egyptin eli Kemin pyramidikulttuurin luojina. Egyptistä käsin puolestaan koordinoitiin kaivos- ja metallikulttuurien tai -siirtokuntien perustamista ja pohjoinen Suomi kuului osana tähän "pi-kaavojen" (bhagavad) ja "raamien"(py-ramid, bharama> brahma) muodostamaan kokonaisuuteen. Vedateksteissä on myös useita mainintoja "janasta" (yana) ja "janaamisesta", mikä liittyi olennaisena osana habirujen eli pirujen elämään.

Me Habirut Mahabharata on todellinen MUST kaikille historiasta, suomenkielen historiasta ja arkeologiasta kiinnostuneille. Kirjassa esitellään myös muun muassa vuonna 2016 Kanta- Hämeestä löytynyt laaja kalmistoalue massiivisine monumentteineen ja kuninkaallisine hautakivineen.

